

«Οι αλλαγές στην ιστορία του Χορού έχουν σχέση με την ιδεολογία των ανθρώπων και όχι αναγκαστικά με την αλλαγή της τεχνικής»
 και της φόρμας του Χορού.»¹

κειμενο: Μαρία Τσουβαλά

Οι μορφές του έλτεχνου Χορού, του ημάετου, του εκφραστικού Χορού και της ρυθμικής, μυσικομαθηματικής μεθόδου, εισάγονται στην Ελλάδα από έξενους καλλιτέχνες, που επισκεφτήκαν τη χώρα ή εγκαταστάθηκαν μόνιμα εδώ κατά τις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Διαδίδονται δε μέσω της διδασκαλίας και εδραιώνονται σταδιακά μέσω της σκηνικής παρουσίας και της αριστερής αποδοχής της τέχνης από το κοινωκικό σύνολο. Σε αυτούς τους ζένους δασκάλους άνηκε και η Marguerite Jordan, από το ινστιτούτο Dalcroze της Γενεύης, η οποία διόταξε ρυθμική, από το 1926, στο Ελληνικό Ίδρυμα Αθηνών. Κατόπιν, η Εμυ Ζηκ-Μελισσίου, μαθήτριά του Laban, αρχίζει να διδάσκει εκφραστικό Χορό το 1927. Ο Αδύμ Μοριάνωφ (1929) από την Ρωσία, είναι ο πρώτος δασκάλας ημάετου και ακολουθεί η Μάριον Αρτέμιεβα-Ρεβιέρη (1938), ο Κώστας Νικόλας κ.ά.

Στόσο, σημαντική παρουσία για την μορφή του Χορού (με τον όρο «ορχήστρα» όπου συνδυάστηκαν θεματικές από την τραγωδία, την νεοελληνική παράδοση και στοιχεία του εκφραστικού Χορού και της ρυθμικής), είναι η Ιωάννα Ντάκκαν (1880-1927). Η Ντάκκαν, το 1903, αναζητώντας εμπνευσή για την τέχνη της στον αρχαίο κλασικό πολιτισμό, επικεντρώνεται στην Αθήνα και οδηγείται στον Κοναβά (σημερα Βύρωα), όπου αναγείρει ένα μνημειακό κτίριο στο οποίο φιλοδοξεί να στεγάσει την σχολή της. Ο Βενιζέλος, αν και ηγορήθηται να βοηθήσει, εν μέσω εσωτερικών κρίσεων και θωκομαθηματικών παλέων, αδυνατεί να συντάξει στην υλοποίηση του σκοπού. Στόσο, η επισκεψη και η σύντομη παραμονή της Ντάκκαν στην Ελλάδα (επιστρέφει διαρκώς για συντομία Χρονικά διαστήματα) δίνει στον ελληνικό Χορό το πρόνμιο της συνύπαρξης με ένα ιστορικό ίχνος της πορείας της, και συντάξει στην διαμόρφωση της ιδεολογίας η οποία συνδέεται με την όρχηση. Αυτή η έκφραση, με ελληνοκεντρική διάσταση, συνδέει το νεοελληνικό έθνος με το παρελθόν του και εξαλείφει και τις υπέρχουσες προκαταλήψεις για την τέχνη. Η Ντάκκαν άσκησε επίρροη σε πολλούς καλλιτέχνες παγκοσμίως, όπως ο Fokin, ο Stanislasvski, ο Rodin, ο Bourdelle και είναι φυσικό να έχει επηρεάσει και τους ελληνες διανοοημένους. Ο Άγγλος ζωκλιανός (1884-1951) και η Εύα Πάληερ (1874-1952), με ιδεολογικό στόχο την επαναγωγή των αμφοικτιονιών, συνυφαινουν στοιχεία από το αρχαίο θέατρο, τον Χορό, την κίνηση και την βυζαντινή μουσική και παρουσιάζουν τις Δεφικές γιορτές το 1927. Η Εύα Πάληερ, σκηνοθετεί αρχαία δράματα, όπως αναφέρεται στην βιογραφία της με τίτλο *Ιερός Παιικός*. Ο Βάσος Κανελλός εμπνέεται από την Ντάκκαν, σπουδάζει Χορό με

Η εκπαίδευση του Χορού στην Ελλάδα και η αναγκη μεταρρυθμίσεων

Στην δεκαετία του 1940 και 1950 εμφανίζονται οι πρώτοι Έλληνες δασκαλοί, χορευτές και χορογράφοι του μπαλέτου, που έχουν εκπαιδευτεί με τους προγενέστερους. Ανάμεσα τους η Έλλη Ζουμπούνη, ο Άγγελος Γιαννής και ο Λεωνίδας Βακουλής. Στις επόμενες δεκαετίες αναλαμβάνει όλη η Γιάννης Μίτωνς (μυθηνεύει με τη Ζουμπούνη) και ο Λεωνίδας ΒΤΕ Γιάννης (μυθηνεύει ένα χρόνο στην Πράτσια), και ιδρύουν αντίστοιχα το Πειραματικό μπαλέτο και το Μπαλέτο Αθηνών (δεκαετία του '70). Οι περισσότεροι από

Εκτός από την πυθμική, την όρχηση, τον εκφραστικό και τον μοντέρνο χορό, στην Ελλάδα διδάσκεται παράλληλα ο κλασικός χορός. Στόχος μέχρι την συγκρότηση του μπαλέτου της Εθνικής όρχησης δεν υπήρχουν κληνικές παραδοχές της όρχησης δημοφιλής το 1939-40 μαζί με το «Λυρικό Τμήμα» του Βασιλικού θέατρου, από τον κωστή Μπασιάνη. Παραοικονίζεται στις 5 Μαρτίου 1940, στην οπερέτα του Γιόχαν Στράους Η Νύχτη με δειθυμένη τον χορευτή και χορογράφο Σάσα Μάχωφ. Ανάμεσα στους καλύτερους χορεύει και ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος.

Το 1949, η Ράλλου Μάνου (-1988), η οποία είχε σπουδάσει στη Γερμανία με την Günther, αποχωρεί από τη σχολή της Πράτσια, ιδρύει το δικό της σχολείο και το Ελληνικό χορόδραμα, με στόχο την επαγγελματική εκπαίδευση και την σκηνική παρουσία του χορού. Ακόλουθεί πάντα την ελληνική γραμμή, αλλά και τις τραγωδίες και την νεοελληνική παράδοση και εισάγοντας στοιχεία από την Martha Graham.

Η Πουλιάνη Ματέου, ηγερτική μορφή όσο και η Πράτσια, ειδικεύεται στο σύστημα Offt. Ιδρύει την δική της σχολή, εισάγοντας με προσωπική καινοτομία μέρη από εθνικούς χορούς, τραγωδίες, μετρικές, ιστορίες της μουσικής και του χορού και θέματα της κίνησης και του αθλητισμού.

Η Κούλα Πράτσια, ηρωθέρεια στις Δελφικές γιορτές, σπουδάζει πυθμική στο Helleran και συνδυάζει τη γνώση με την προσωπική δική της απόψεων, τις οποίες αλλάζει από τον χώρο των ελληνικών πυθμών, της μουσικής και του χορού. Συνεργάζεται με τον Harald Kreuzaberg και άλλους σε τζαζ και εορταστικές εκδηλώσεις. Το 1949 αποφοιτούν από την σχολή της οι πρώτες δασκάλες πυθμικής και χορού και πολλές εξακολουθούν να συμπιέχουν στην εκπαίδευση (Άνα Ζαμπουρά, Καίτη Τοιμυλίκρα, Ελένη Χορς, Μαρία Χορς, Ζουζού Νικολοπούλη, Μαρία Κωνηνού, Μάρω Μπουρνόζου, Ντόρα Ηλιονούλου, Άλκα Κατσάλη, Μαρία Διαμαντίδου). Το 1957, με απόφαση του προέδρου της κυβέρνησης κωνσταντίνου Καραμανλή, ιδρύεται η Σχολή Όρχησης Τέχνης με στόχο την αγωγή των παιδιών και επαγγελματιών, μέσω της πυθμικής και του χορού. Το 1974 η Πράτσια μεταβιβάζει την σχολή στο κράτος και η ονομασία της αλλάζει σε «Κρατική Σχολή Όρχησης Τέχνης».

τον Fokin, ιδρύει την «Εταιρία Ελληνικού χορόδραματος» (1932) και χορογραφεί μεταλαμβάνοντας την άποψη του για την όρχηση.

Ανάμεσα σε αυτά τα μικρά βήματα ανάπτυξης σημαντικά είναι ότι η λεία των καλλιτεχνών της δεκαετίας του '80 και του '90 έχει ενδοεξελιχθεί από απλό χορευτή και χορογράφου που ηγείται των τεχνικών του σύγχρονου χορού και παλαιοί ανάμεσα τους ονομάζονται ακαδημαϊκοί σπουδές στον χορό (Masters και οι Διδασκαλικοί) στην Αμερική και στην Ευρώπη. Οι κινήσεις της Πλατιάς και η μετεκπαίδευση των ειδικών, συνετέλεσε και στο να παρουνιστεί και βελτίωση η διδακτική του χορού κατά τέλει. Χρόνια. Αυτό, παραμένει, στο σύνολό της, όλο και πιο μοντέρνα οργάνωση, εκπαίδευση και αξιολόγηση των σπουδών.

Διέβλεψε φρεσκάδα του χορού της καλλιτεχνίας.

Μικροδυσκολία, υπογράφεται σύμφωνα με το υποπύλο και το Δίπλο για το δημόσιο χόρευμα στην Ελλάδα, και το 1995 επί υποπύλου θάνατος σε άλλα επίσημα τα οποία δεν θα αναφερθούν στο παρόν άρθρο. Τέλος, επί υποπύλου, ο ημιόλιος, ο οποίος προβλέπει προβλεπόμενα και ο εκτελεστικός που υποστηρίζει και καταβολή των επιχορηγήσεων σε τακτά χρονικά διαστήματα, εκ μέρους του την παραγωγή καλλιτεχνικών έργων. Στην πορεία, η συνεισφορά στην ομαδές διεισδύει στην επιχορήγηση του υποπύλου Πλατιάς (που αφορά σύγχρονου χορού. Εμφανίζονται παλαιοί χορογράφοι και σταδιακά περίπου 60 χορογράφων. Στην δεκαετία του '80 συμβαίνει μια έκρηξη στην κληρονομία των έργων, το οποίο και, πρόσφατα, το ζήτημα Ελληνικών, το οποίο είναι η εισήγηση της Πλατιάς της Ματς - πρώτη πρόεδρος, το οποίο είναι η σύσταση των ομάδων: το ζήτημα χορού και η επιχορήγηση και η σύσταση των ομάδων «Εκπαίδευση» (και εργασία) «Δράση», «Διότι η επιχορήγηση σε αυτούς χορογράφους να παρουσιάζουν το έργο τους. Σε αυτήν την περίοδο ομαδία «Εκπαίδευση» (και εργασία) «Δράση», «Διότι η επιχορήγηση σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες, οργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις με την Αθήνα, σε συνεργασία με το υποπύλο Πλατιάς που επιχορηγεί τις διατάξεις του Ν. 1158/81 η κρατική οχλή διαβιβάζεται. Ο Δήμος «Χορών» ανώτερης καλλιτεχνικής εκπαίδευσης» και το 1985 με το περιλαμβανόμενες διατάξεις για την ίδρυση και την διοίκηση των 1981 ψηφίζεται με προεδρικό διάταγμα (αρ. 372) ο Ν. 1158/81 που Πλατιάς Μαρία Μερκούρη προβαίνει σε κάποιες ευεργετικές αλλαγές: τα διαβάνει και επηρεάζει και το γίνονται του χορού. Η υποπύλος το 1981, το πολιτικό κενό περιβάλλον προτείνει αλλαγή, η οποία

Χορ. Α. Α. Α. Α. Α.

δυσχελεύεται Ανώτερης Οχλής Χορού.

Ιδρύει ακαδημία «Αναφέρει η Δέσποινα Πηλοπούλου, όσα κατά την διάρκεια του χρόνου. Μια από τις προτιμήσεις θα ήταν η ίδρυση καλλιτεχνικής και κινήματα «Το ημάς να εν ημε σπουδαία μορφή 1963, ως δασκάλος και χορογράφος της Αμερικής). Παρόλας τις επαφές με σύγκριση στους στόχους και πόρους (ανάμεσα τους και ο Μπόρις Κιάζοφ, το σπέρμα του ημάς. Οι έξι καλλιτέχνες εξακολουθούν να ερχονται με και της κληρονομίας του χορού εμφανίζονται και άλλα ονόματα στο σκηνικό. Από αυτό το χρονο σημείο ως αποτέλεσμα της εκπαίδευσης ημάς. Πριν αναλάβουν πόλο στην Ελλάδα σπουδάζουν η και χορεύουν αναφέρον, συνιστούν την πρώτη και δεύτερη λεία Ελλήνων δασκάλων τους προαναφερθέντες καλλιτέχνες και άλλοι που δεν είναι εφικτό να

θεωρητική μαθησιακή διαδικασία που βασίζεται στην ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων, οι οποίες είναι οι βασικές για την ανάπτυξη της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Μεταφορές στη διαδικασία της μάθησης και στην κοινωνική αλληλεπίδραση (guest teachers), η πρωτοβουλία της κοινωνίας του σύγχρονου, οι οποίοι προσέγγισαν την κοινωνία της γνώσης και της μάθησης. Η σχέση μεταξύ των κοινωνικών και των μαθησιακών διαδικασιών είναι πολύπλοκη και απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση (deconstruction) κτλ. Ο David Zambardo, εξελίξεις γράφει, η προσέγγιση βασίζεται στο συστηματικό έργο του Laban Forsythe (improvisation techniques), τις οποίες διδάσκει η Elizabeth Corbett. Χρησιμοποιούνται οι μεθόδους που έχει εξελίξει ο William ο οποίος είναι ένας από τους κορυφαίους στην κοινωνική μάθηση και στην ανάπτυξη της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

και την κατάληξη της αρχιτεκτονικής της κοινωνίας του σήμερα. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

στο χώρο της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Ο συνδυασμός των μεθόδων αυτών και των αρχών της μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης είναι ο πυλώνας της κοινωνικής μάθησης και της κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

οπότε δεν υπάρχει αμφισβήτηση, και φυσικά καμία στατιστική μέτρηση για την αντανάγκη, τις οποίες οι διευκρινιστικές διαδικασίες αναπτύσσονται.

στην Meydan Bazaar και ειδικά στο Place, ο αντίστοιχος κύκλος μαθημάτων, οδηγεί στην απόκτηση BA in Contemporary Dance και το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο για σπουδαστές με κίνητρα, φαντασία και δημιουργικότητα. Οι σπουδαστές έχουν την δυνατότητα να ασχοληθούν τόσο με δημιουργικές δραστηριότητες όσο και με την καθημερινή σωματική άσκηση, η οποία διαρκεί 41/2 ώρες. Οι νοητικές και αντιληπτικές δεξιότητες καλλιεργούνται ταυτόχρονα με τις σωματικές, μέσω θεωρητικών μαθημάτων, που διδάσκονται σε εβδομαδιαία βάση με την μορφή σεμιναρίων. Στο πρώτο έτος οι σπουδαστές εγγείσσονται στην τεχνική και παράλληλα εμβαρρύνονται να αναπτύξουν κριτική σκέψη. Στο δεύτερο έτος προστίθενται προοδευτικά δυσκολίες, και εισάγονται μαθήματα με στόχο την ενσωμάτωση της πρακτικής και της θεωρητικής άσκησης του χορού. Στο τρίτο έτος διέπεται η δυνατότητα ειδικότητας σε Performance and Technical Studies, Choreographic Studies και Contextual Studies. Στην ειδικότητα Performance and Technical Studies, υπάρχει σύγχρονος και κλασικός χορός, περφόρμανς –σόλο και ομαδικές χορογραφίες γνωστών δημιουργών και παράλληλα οι σπουδαστές χορεύουν σε παραστάσεις επαγγελματιών χορογράφων ή και σε συλλογικές των ιδίων. Για την βελτίωση των δεξιοτήτων έχουν την δυνατότητα πρόσβασης σε εναλλακτικές τεχνικές εκπαίδευσης και επανεκπαίδευσης, όπως Body conditioning, Alexander technique και Feldenkrais. Στην ειδικότητα Choreographic Studies, το πρόγραμμα περιλαμβάνει σύνθεση, χορογραφία και μουσική, αυτοσχέδιο, χορολογία και εκπαίδευση σε double work (πρωτό και δευτερογενές).

Στην Meydan Bazaar και ειδικά στο Place, ο αντίστοιχος κύκλος μαθημάτων, οδηγεί στην απόκτηση BA in Contemporary Dance και το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο για σπουδαστές με κίνητρα, φαντασία και δημιουργικότητα. Οι σπουδαστές έχουν την δυνατότητα να ασχοληθούν τόσο με δημιουργικές δραστηριότητες όσο και με την καθημερινή σωματική άσκηση, η οποία διαρκεί 41/2 ώρες. Οι νοητικές και αντιληπτικές δεξιότητες καλλιεργούνται ταυτόχρονα με τις σωματικές, μέσω θεωρητικών μαθημάτων, που διδάσκονται σε εβδομαδιαία βάση με την μορφή σεμιναρίων. Στο πρώτο έτος οι σπουδαστές εγγείσσονται στην τεχνική και παράλληλα εμβαρρύνονται να αναπτύξουν κριτική σκέψη. Στο δεύτερο έτος προστίθενται προοδευτικά δυσκολίες, και εισάγονται μαθήματα με στόχο την ενσωμάτωση της πρακτικής και της θεωρητικής άσκησης του χορού. Στο τρίτο έτος διέπεται η δυνατότητα ειδικότητας σε Performance and Technical Studies, Choreographic Studies και Contextual Studies. Στην ειδικότητα Performance and Technical Studies, υπάρχει σύγχρονος και κλασικός χορός, περφόρμανς –σόλο και ομαδικές χορογραφίες γνωστών δημιουργών και παράλληλα οι σπουδαστές χορεύουν σε παραστάσεις επαγγελματιών χορογράφων ή και σε συλλογικές των ιδίων. Για την βελτίωση των δεξιοτήτων έχουν την δυνατότητα πρόσβασης σε εναλλακτικές τεχνικές εκπαίδευσης και επανεκπαίδευσης, όπως Body conditioning, Alexander technique και Feldenkrais. Στην ειδικότητα Choreographic Studies, το πρόγραμμα περιλαμβάνει σύνθεση, χορογραφία και μουσική, αυτοσχέδιο, χορολογία και εκπαίδευση σε double work (πρωτό και δευτερογενές).

Αντίθετα εξετάζονται και συνδέονται τους λόγους της ανάπτυξης των παραστατικών τεχνών μεσα από φιλοσοφική, και κοινωνιολογική ιδεολογία.

Η ΟΥΛΑΝΔΙΑ είναι χώρα γνωστή κατά την τελευταία δεκαετία όσον αφορά την ανάπτυξη του χορού και την ευρηματικότητα σε σχέση με την ποιότητα των έργων και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του συστήματος. Πρόσφατα (2000), τρεις ακαδημίες χορού σε συνεργασία, η ακαδημία του Amsterdam, του Arnhem και του Rotterdam, πρότειναν το DANCE UNLIMITED, Master in Choreography. Το πρόγραμμα έχει δημιουργηθεί με βάση κοινά κριτήρια και στόχους, και με έμφαση στις πολυμελείς δυνατότητες του χορού, οι οποίες εκφράζονται και μέσω των ανθρωπίνων αλληλεπιδράσεων με τον χώρο, τη χορογραφία και την εκπαίδευση. Με αυτήν την ιδεολογική προσοπτική η φιλοσοφία του προγράμματος βασίζεται στην πολυμελεια που αποτελεί τον πυλώνα της χορογραφίας και της επικοινωνίας. Το 25% του προγράμματος συντίθεται από υποχρεωτικά μαθήματα, ενώ το 75% προϋποθέτει την προσωπική έρευνα του σπουδαστή. Τα υποχρεωτικά μαθήματα αφορούν ένα σύνολο γνωστικών αντικείμενων που προσφέρονται στο Amsterdam, στο Arnhem και στο Rotterdam. Κάθε υποψήφιος επιλέγει συνειδητά μια από τις τρεις ακαδημίες, σύμφωνα με την κατασκευή των σπουδών του. Η δε οργάνωση βασίζεται στην προσωπική δραστηριότητα του σπουδών του.

Η ΟΥΛΑΝΔΙΑ είναι χώρα γνωστή κατά την τελευταία δεκαετία όσον αφορά την ανάπτυξη του χορού και την ευρηματικότητα σε σχέση με την ποιότητα των έργων και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του συστήματος. Πρόσφατα (2000), τρεις ακαδημίες χορού σε συνεργασία, η ακαδημία του Amsterdam, του Arnhem και του Rotterdam, πρότειναν το DANCE UNLIMITED, Master in Choreography. Το πρόγραμμα έχει δημιουργηθεί με βάση κοινά κριτήρια και στόχους, και με έμφαση στις πολυμελείς δυνατότητες του χορού, οι οποίες εκφράζονται και μέσω των ανθρωπίνων αλληλεπιδράσεων με τον χώρο, τη χορογραφία και την εκπαίδευση. Με αυτήν την ιδεολογική προσοπτική η φιλοσοφία του προγράμματος βασίζεται στην πολυμελεια που αποτελεί τον πυλώνα της χορογραφίας και της επικοινωνίας. Το 25% του προγράμματος συντίθεται από υποχρεωτικά μαθήματα, ενώ το 75% προϋποθέτει την προσωπική έρευνα του σπουδαστή. Τα υποχρεωτικά μαθήματα αφορούν ένα σύνολο γνωστικών αντικείμενων που προσφέρονται στο Amsterdam, στο Arnhem και στο Rotterdam. Κάθε υποψήφιος επιλέγει συνειδητά μια από τις τρεις ακαδημίες, σύμφωνα με την κατασκευή των σπουδών του. Η δε οργάνωση βασίζεται στην προσωπική δραστηριότητα του σπουδών του.

Η ΟΥΛΑΝΔΙΑ είναι χώρα γνωστή κατά την τελευταία δεκαετία όσον αφορά την ανάπτυξη του χορού και την ευρηματικότητα σε σχέση με την ποιότητα των έργων και τις εκπαιδευτικές δυνατότητες του συστήματος. Πρόσφατα (2000), τρεις ακαδημίες χορού σε συνεργασία, η ακαδημία του Amsterdam, του Arnhem και του Rotterdam, πρότειναν το DANCE UNLIMITED, Master in Choreography. Το πρόγραμμα έχει δημιουργηθεί με βάση κοινά κριτήρια και στόχους, και με έμφαση στις πολυμελείς δυνατότητες του χορού, οι οποίες εκφράζονται και μέσω των ανθρωπίνων αλληλεπιδράσεων με τον χώρο, τη χορογραφία και την εκπαίδευση. Με αυτήν την ιδεολογική προσοπτική η φιλοσοφία του προγράμματος βασίζεται στην πολυμελεια που αποτελεί τον πυλώνα της χορογραφίας και της επικοινωνίας. Το 25% του προγράμματος συντίθεται από υποχρεωτικά μαθήματα, ενώ το 75% προϋποθέτει την προσωπική έρευνα του σπουδαστή. Τα υποχρεωτικά μαθήματα αφορούν ένα σύνολο γνωστικών αντικείμενων που προσφέρονται στο Amsterdam, στο Arnhem και στο Rotterdam. Κάθε υποψήφιος επιλέγει συνειδητά μια από τις τρεις ακαδημίες, σύμφωνα με την κατασκευή των σπουδών του. Η δε οργάνωση βασίζεται στην προσωπική δραστηριότητα του σπουδών του.

---- *Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας*, τ. 1^ο, αρ. φ. 131, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 1985, αριθμός Τυπογραφείο, 1983, και τ. 1^ο, αρ. φ. 212, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 1985, αριθμός φύλλου 212

---- Dance unlimited, an advanced study in choreography

---- Middlesex University, MA choreography, Programme handbook, school of Arts. 2002/ 2003

---- PARTS, 4 year curriculum, http://www. Parts.be

---- The Place, BA (HONS) in Contemporary dance

---- *Για την Πλούτη Μάρτυ*, Αθήνα: Κρατική σχολή ορχηστρικής τέχνης, 1991.

Καυλάκος, Β., *Η Αρχαία Ελληνική Τραγωδία*, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 1964.

Κεφάλου-Χόρς, Ε., *Πυθική, Το Χρονικό της πυθικής*, Αθήνα: Edition Orpheus, 2001.

---- *Κούλας Πράτοικα, Έργα και Ημέρες*, Αθήνα: Κρατική σχολή ορχηστρικής τέχνης, 1991.

ΠΗΓΕΣ

1. Doubler, M., *The Dance*, London: Jonathan Cape LTD, 1925.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

του μελλοντος, και, προφανως, αυτο εινα ενα θεμα με το οποιο θα ασχοληθει ο επελευνητης σε βαθος και οδγηγησους σε συμπλοματα, απαιτων την ετοιμαση επελευνα αναγκαιότητα της μεταρρυθμισης. Ο υπαρχουσος ελλειψεις, για να αναλυθουν αυτα παρεχουν στον αναλυστη τη δυνατοτητα να αντιληθει την κλεινοτα, αν και τα στοιχεια που εχουν παρθεει ειναι ελαχιστα, παρολα ισχυει σε ανδουτο βαθμο η, ανδολογα με την οπτική, καταρπινεται. Ταλντο και οι δοσκαλοι αναδεκνουνται μεσα απο την πρακτική παυει να παρδοοσιακή προσεγγιση που υποστηριζει οτι οι χορογωφοι εχουν εμψυτο την εξειδικευση. Ααβαδνοντας ογα αυτα υποση, καταληγουμε οτι η τα οποια προπυθετουν πρισματική προσεγγιση του χορου και ταυτοχρονα δε εκπαιδευτική διαδικασία περιλαμβανει παιδαγωγικά και αισθητικά κριτήρια, ακολουθουν μια ενα κατεθυσση που απαιτει συστηματοποιηνη λωση. Η εστοσο, η συντομη ανασκονηση δειχνει οτι οι σπουδες του χορου σήμερα

εκταση του παρόντος άρθρου δεν επιτρέπει την πλήρη παράθεση τους).

ενα απο τα προγράμματα υπαρχει ανδλωση περιεχομενου των μαθημάτων (η Composition and Inter disciplinary Work (διαθεματικές προσεγγίσεις). Για κάθε Composition and Choreography και στο Rotterdam με Group Work με Technology and Movement research, στο Arnhem με Open form καθηγητή σύμβουλο. Το προφίλ των σπουδών στο Amsterdam συνδυάζεται σπουδαία και στην καθοδήγηση που δεχεται από ένα μέτρο και ένα